

СМОТРИЧ

ВІРШІ

VII

О л е к с а н д е р С м о т р и ч

В І Р Ш І

збірка сьома

С А М В И Д А В

1975

У затишку чудесних тінявих алей,
по скверах міст, по парках –
на ребрах групів
сотнями лопат,
здавалося б,
нудну та безконечну тему смерти
можна було б грати...
А може краще наплювать
і взятись за переклади
сонетів Данте чи Петрарки?

Д О К А П А Н І В

О так! Ви розпинаєтесь
за всіх пригноблених
та бідних!

Та ж ви, падлюки,
в нас забрали все!

І доля наша
гірша долі негрів -
у негрів шкіри чорної
бодай ніхто
не забере!

Нема нічого в світі кращого за немовля!
Над немовлям кацап готов пролити зливу
втішних сліз... А головне -
черству кацапську мову дати немовляті!
Так, щоб воно в чужу культуру уросло
Й сказало з гордістю:
- Своєї я не хочу знати!

Чому за все надійне та хороше
ми мусим бути вдячними Росії,
а що погане й зле завдячують
самі собі?

Чи ми таки насправді малохолльні,
і все ще віримо у чудеса
на цій, обісраній кацапами,
землі?

У мене вірші
лізуть з-під пера,
немов каліки перехожі -
ладу й порядку в них
нема - сама нудьга
і чорної ненависти
гора, й смердять вони,
мов яма вигрібна
у спеку влітку.
А втім, хіба ж моя
вина, що нас усіх
проклята кацапня
запхала в есесер -
смердючу клітку?..

А може й справді
пуп Землі - Москва?
Та як торочить кацапня -
червона, чорна, біла.
Та щось нашіптує мені:
"О ні! Ти кляту думку цю покинь,
бо ж може справжній пуп Землі -
Пекин?"

Н Е М О Ж Л И В Е

Ненавиджу я кацапню
однаково - червону, чорну, білу,
й людиною лише того кацапа назову,
та й ще як брата, може, стріну,
котрий повстане проти кацапні
за справді вільну й незалежну Україну.
Такого я ще не стрічав,
та й вже ніколи, мабуть,
не зустріну.

МІНІАТЮРНІ

В народної артистки
песик на руках,
не пес, а чисте диво -
таке мале,
породисте та миле...
Таких, повинен вам сказати,
ми в тридцять третьому году
не бачили й не їли!

Я все сказав,
нічого не втаїв -
душа і совість в мене
чисті.
І чую я,
як комуністи десь гарчать,
і клацають зубами
кагебісти!

Л І Р И Ч Н Е

Мені якось приснилася
моя стара колиска,
а в ній кацапських матюків,
як біблія великий
том...
Такий собі сюрреалістичний
сон.
Я вже при комуністах
народився,
і не здивуюся якщо
вони мене й хрестили
матюком.

Боюся старості -
хотілося б осторонитися
й сказати їй:
"Пройди..."
І рано ранком пробудитися
здоровим, дужим, молодим...
Я бачив, як старі
до смерті моляться:
"Ізбав - прийди..."
А втім, хіба ж отак бува
не моляться -
здорові, дужі, молоді?

В Т І Ш Н Е

Не смерть страшна, а старість.

Коли старий, то думаєш усе
про смерть...

А як помреш, хто зна,
то може думаєш
про старість...

БАЛАДА ПРО ІВАНА ПЕТРОВИЧА ЗАВЕРЮХУ ТА ЙОГО ЖОНУ

Іван Петрович Заверюха
і Катря Дмитрівна – його жона,
дві пари ніг, одна душа –
обітований край в Америці
знайшли.

На пенсію пішли, помолоділи,
лиш "донатів", сказати мож',
на цілу б армію советську стало,
з'їли, а скільки "гамбургів"
– "Віз евритіньк!"

І тих гарячих псів закладених,
як біс зна що куди,
в булки французькі,
і все те свинство що в Америці
купити можна в кожній
засраній солодким будці!

І так жили.

І змилювавсь Господь над ними –
вони життя разом, як і жили,
скінчили,
як зять із поминок їх віз
в автомобілі.

С Т А Р І С Т Ь

I

Чим довше жив, тим більше
вужчало рідні родинне коло,
і все тісніше жить ставало.
І волочилося життя
мов допотопне рало
й лишало біль одну
та болям всим відкрити
рану...
Лишилось двоє їх, а потім -
він один, а потім і його
не стало.

II

Я діда стрів,
і ніби в дзеркалі
себе майбутнього побачив,
а потім сумнів взяв мене:
- Чи ж доживу?..
А потім сум -
мені себе,
не діда,
жалко стало.

III

Ішла стара,
і вулицею листя клена підбирала.
Я спостеріг -
вона у жовтих листях порпалась
і лиш червоні листя з-поміж
жовтих вибирала.
І я чомусь задумався -
це ж може баба молодість свою
згадала...
Я помиливсь -
вона ті листя на могилу понесла
і там у головах комусь
зігнулася - поклала.

УМРУТЬ

ЩЕ НЕЗАЧАТИЄ ЦАРЯТА...
І НА ОНОВЛЕНІЙ ЗЕМЛІ
ВРАГА НЕ БУДЕ, СУПОСТАТА,
А БУДЕ СИН, І БУДЕ МАТИ,
І БУДУТЬ ЛЮДЕ НА ЗЕМЛІ.

I

Цих слів ніяк не можу
вирвати з душі...
Я більше не молюсь,
лише годинами дивлюсь
в порожню стелю
та не можу спати -
Чи буде син, чи буде мати,
чи будуть люди на Землі?
На стелі відповідь,
якої я не можу розібрати...

II

У супостата також була
мати,
і супостат, як був малим
під стіл ходив...
Врагом він став,
як вже підріс,
коли зробився з нього -
комсомолець,
потім -
комуніст.

III

А буде син, і буде мати...
Та хто ж той син,
і хто та мати?
Чи з тих людей,
що будуть на землі?
А може ні...
А може Він про тих,
що неземні?..

ІУ

І на оновленій землі
врага не стало, супостата,
і погнили ще незачатіі царята!
Та й тільки стільки було
того свята!
Гадюками вповзли, собаки,
великі, більші, менші та малі,
й набухли кров'ю мов п'явки -
боляри новоявлені - кацапи...
Чи радий син,
чи рада мати,
чи раді люди на землі?

У

На мене дивляться суворо
кутки холодної чужої хати,
і в мозку вертяться
все ті самі слова -
недобрі, злі:
- А буде син,
і буде мати,
лишень людей не буде
на землі...

І личаться наростіж двері
та порожня хата,
і на іконі Божа Мати
із Божим Сином
на руці.

Амінь.

Я вірші ці писав,
щоб замовчати -
ні слова більш
із уст моїх.
Я все сказав,
що вам сказати мав.
Сказав і залишилася
на серці в мене біль
і на дулі стара,
ще з дому вивезена,
рана...
Я невелику рештку слів
лишу на пам'ятку
собі.

З м і с т

1. У затилку...
2. До кацалів
3. Нема нічого в світі...
4. Чому за все...
5. У мене вірші...
6. А може й справді...
7. Неможливе
8. Мініатюрне
9. Я все сказав...
10. Ліричне
11. Боюся старості...
12. Втішне
13. Баляда про Івана Петровича
Заверюху та його жону
14. Старість / I, II, III /
15. "Умруть ще незачатие царята..."
16. Я вірші ці писав...

Alexander Smotrych

V E R S E S

(VII)

All rights reserved

1975